

الاقتصاد الإسلامي

Al Khutbah 35
So Bandingan ko Kakhaoyagan sii ko Islam

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنفُسِنَا وَسَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَلَا مُضِلٌّ لَّهُ وَمَنْ يُضْلِلُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا ، وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ، اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَعَلَى آلِهِ وَصَاحْبِهِ وَمَنِ اهْتَدَى بِهِدِيهِ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ... وَبَعْدُ :
فَيَا عِبَادَ اللَّهِ يَقُولُ الْحَقُّ تَبَارَكَ وَتَعَالَى فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ :
هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا (البقرة ٢٩)

Innalhamda lillahi nahmaduhu wa nastainuhu wa nastagfiruh, wa na'udubillahi min shururi anfusinā wa sayyiati a'malinā, man yahdihillahu falā mudhillalahu, wa may yudhlil falan tajida lahu waliyyan murshidā, wa ash'hadu allā ilāha illallāhu wahdahu lā sharīka lahu, wa ash'hadu anna Mohammadan abduhu wa rasūluh, Allāhumma salli wa sallim wa bārik alā Mohammadin salallāhu alayhi wa salallama wa alā ālihi wa sahibihi wa manihtadā bihad'yihī ilā yawmīd dīn wa ba'du:

Fayā ibādallāhi, Yaqūlul Haqqu Tabāraka wa Ta'ālā fil Qur'ānil Karīm:

Huwalladī khalaqa lakum mā fil ardhi janī'an. (Al Baqarah 29)

Manga oripn o Allāh, aya oriyan o kiyabantoga tano ko Allāh [s.w.t] ago so kiyasalawati tano ko Rasūlullāh [s.a.w] a miyatindos a Nabi, ago so manga tonganay niyan ago so manga bolayoka iyan ago so langowan a Muslim a miyonot ko pandoan iyan, na imanto a alongan a Jumuah, na plabooan tano pman ankai a bago a bandingan tano a skaniyan so kakhaoyagan ko Islam.

Giyankai a kakhaoyagan na di dn mipandaraynon ka pd ko kaoyagoyag o Manosiya, a so kinibayan iyan sankai a doniya, na miyapangindaw niyan so katatap o kaoyagoyag iyan, na aya kakhatatap o kaoyagoyag na maadn so kaoyagan sa maako niyan so pangn'nkn ago so panginginomn ago so nditarn antaa ka babalingan a giya-i na di dn mipndaraynon o kibabatog o manosiya, ka so kada iyan na guyoto dn i kiyadadas o kaoyagaoyag o manosiya.

Manga oripn o Allāh, aya zabotn tano a patot a maknal tano na so doniya ko da on pn kapakabaling o Adam a ama o manosiya na piyagiyasa dn o Allāh [s.w.t], sa inadn iyan on so langowan a mangngho ago so baraniyawa a inisankot iyan so kaoyagoyag iyan sii ko kiyadna niyan ko ig, a giyankoto a ig na ron makapopoон so kaoyagoyag o langowan a baraniyawa. Pitharo o Allāh [s.w.t] a:

وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيًّا (الأنبياء ٣٠)

Go inadn ami a langowan a shayi a phoon ko ig na pkhaoyagoyag. (Al Anbiya' 30)

Na giyankai a ig ko kaplankap iyan ko pirikharikhaban o doniya na inisabap o Allāh [s.w.t] ko ranti o alongan sa ipzpot o kalodan ago so manga lawasaig sa pphamanik ko kawang na phagawidan o ndo na phagwitn iyan ko manga darpa a kabaya o Allāh [s.w.t] a phamakaigan iyan. Pitharo o Allāh [s.w.t] a:

هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا (البقرة ٢٩)

Skaniyan (a Allah) so inadn iyan a rk iyo so ngain a madadalm ko lopa langon.
(Al Baqarah 29)

Giyanan i kiyaphasodan o kokoman sa so langowan a shayi ko doniya na aya pakaasal iyan ko kapagosara on o manosiya na so kapapakay, sa aya bo a di ron khapakay na so biyathk o Kitab (Shari'ah) a di khapakay sa minggolalan sa dalil, na amay ka so shayi na daa dalil sa kisasaparn on na magnodod ko pakaasal iyan a so kapapakay a kanggonai ron o manosiya sabap sankoto a ayat a miyaloy.

Giyankai a manga kaadn na palaya dn inipananding o Allāh [s.w.t] ko manosiya ka an maako so kakhaoyag iyan sankai a liyawaw o lopa, na so kapnggonai o manosiya sankai a manga kaadn ago so kapakipzolbiya iyan ko izik iyan a manosiya ko kabolongi ko ongaya iyan ago so pangindaw niyan na guyoto i bithowan o Islam sa kandadolona (mu'amalat) a pd san so kandolona a kapakakowa sa gona o dowa makambabala a bithowan sa kakhaoyagan (iqtisad) sii ko Islam.

Ino anan bithowan sa kakhaoyagan ka kagiya langowan a galbk a aya bantak on na so kapakakowa sa tamok na aya dn a paganay a bantak a pagosaran sankoto a tamok na so kaako o kapkhaoyagoyag o manosiya ko kapkhan iyan kaphaginom iyan gii niyan kanditar, sabap roo na mimbaloy a langowan a galbk iyan a aya antap iyan na so katatatap iyan a pphangongoyagan a mapipiya a ginawa niyan, sabap san na giyankanana manga galbk na bithowan sa kakhaoyagan.

Manga oripn o Allāh, so langowan a pamikiran a miyapayag sankai a lopa ipoon ko paganay a kapakaozor o akal o manosiya na taman dn sa imanto na inibtdi iyan so ongangn ko kakhaoyagan odi na kazokat sa oman i pamikiran na adn a ibbtad iyan a bitikan iyan, a aya dn a antap iyan na so kapakasokat odi na kapakalaba o taw a giinggaibk sankoto a galbk.

So Kakhaoyagan na aya bantak iyan a paganay na so kazokat o taw a mamantk sii ko lopa sa nggolalan sa kapamomolaan odi na kambasok sa manga ibabasok odi na kathogs ko ragat antaa ka lawasaig, sa giyai i paganay a okit a waraan ko kakhaoyagan.

Sii sankai a bago a masa na miyaadn so kanggalbk a pd a ikhowa sa kaoyagan, sa datar o kaosara ko bagr sa mamantk, odi na aya osarn na so katao a matatago ko taw, sa phagimpliado ko isa a pangadapan a matndo sa adn mambo a sokay a pirak a pkhakowa niyan sa sambi o galbk iyan ko kaphagosara niyan ko katao niyan. A giyanan so pmbthowan sa kakhaoyagan a aya giiphasaan o taw na so sakodo iyan a galbk (services).

Adn pman a okit a kakhaoyagan a pnggolalan sa kapamantiyari a pagosarn so pirak a aya khabaloy a poonan o kapnggalbka ko dagangan, a giyai i mala a giikandadolona sa doniya sankai a kapapantagan a masa.

Misabap san na miyapayag so ptharoon a kapamantiyari a kapamoonan sa tamok (Capitalism) a so ana tamok iyan na maradika ko kaphakalabaa niyan ko pirak iyan sa sa dn sa okit a kabaya iyan a kapakalaba niyan asar ka miyagayon siran ago so ipndolona iyan ko dagangan iyan, na sabap roo na miyapayag a so kawasa na pphangarasiyan iyan so katampar a sabala a so makapagoongaya sankoto a tamok o kawasa, sa aya lalayon a bontal iyan na so tamok o kawasa na lalayon ma-aako a mawatan ko kalapis na so pagotang odi na magosar ko tamok na lalayon karorompisan ko kapmbayad iyan, sa ron marani so kalapis, na sii sankai a datarai a okit na giimamagoman sa kakawasaan so kawasa na giimambo mamagoman sa kapkidzo so makapagoongaya ko tamok, ka kagiya so piligro ko kalapis na ron mararani.

Ioman san a so giikandodolona o manga taw ko kapakasokat sa tamok sa mokit sa kandaganga, na patot a maadn so ptharoon a dagangan ago so pirak a aya arga ankoto a dagangan, sa aya maana oto na khaadn so kaparada a guyoto so dagangan, ago khaadn so kapamasa a guyoto so pirak (ardhun wa talab – supply & demand) sa patot a makathimbang ankanan a dowa sa so dagangan a ipharada na kaankosan iyan so ongaya o manga taw a phamasa, sa o makala so parada (dagangan) na makaito so phamasa (pirak) na khaadn so kakhibaba o arga o dagangan, na o makaito so dagangan, na aya makala so phamasa na khasabapan sa kaphakala i arga o dagangan, ka kagiya di khaamplan so ongaya o manga taw a phamasa, sii ko kapnggolalan anan na amay ka waraan a kinitana iyan sa da okit sa pithibaba sa nggolalan ko kapamondo sa daganagn ka an miporo so arga (hoarding) na da dn a marata on ka waraan anan o padian, amay pman ka adn a kiyasabapan on a datar ankoto a kapamondo na khaadn so kahaharam iyan, ka kagiya kna o ba waraan ka miyokit sa pimbaba.

Sii sankanan a kandolona na patoray a makambida so ptharoon a Comodity a guyoto so dagangan, ago so Currency a guyoto so pirak a iphamasa ko dagangan, sa tanto a inipangkat o Islam so kapiya a giikapakazolbiya ankanan a dowa btad a dagangan ago pirak a arga, ka san pkhisabap so kapphakaozor o kaoyagan a pkhisabap ko giikanggalbk o manga taw sa pantag sa kapakasokat.

Manga oripn o Allāh, adn pman a masa a so Pirak (arga) na aya dn indagang sa datar o ba mimbaloy a dagangan (commodity) a pphasaan ka an makalaba, sa so pirak na pmbawata sa pirak sa mamantk, na giyanan na piyakalklk odi masiyap ka san pkhaadn so ptharoon a Riba a haram ko Islam, aya waraan na so dagangan ko kaphasaa on ko arga na pmbawata sa pirak (laba) amay pman ka so pirak na pphasaan ko datar iyan a pirak na pmbawata sa pirak, na giyanan so hiaram o Allāh [s.w.t], inonta bo o makaokit ko lalan iyan a inibtad o Islam ka adn a kakhapakay niyan.

Amay ka so pirak na phasaan ko datar iyan a pirak sa mlagid siran sa soson na aya kakhapakay niyan na di makaplbiya, ago makathangana sa di mambara, opama ka pakazambia so bolawan ko datar iyan a bolawan odi na so peso ko datar iyan a peso na guyoto i kakhapakay niyan a makaplagid siran ago makathangana, sa o makaplbiya odi na mambara na haram ka pd ko Riba.

Amay pman ka so pirak na pizambi ko datar iyan a pirak ogaid na mbida sa soson ka datar o peso ago so dollar na khapakay a makaplbiya so arga iyan ogaid na di khapakay a mambara, sa patoray dn a makathangana ko masa a kiazambiy, ka o adn a mabara on na miyaadn so Riba. Aya zabotn san na so Islam na aya bantak iyan na so kaontol sa daa malapis ko dowa makambabala, na amay ka so pirak ko izik iyan a pirak na mambara so sabala on na khaadn so kapanalimbot sabap sa so kiyatonayan na mapphakaisg iyan so pirak iyan, na so miyambara on na mapaparkos a di phakalaba ka di niyan mapnggiragiray sabap roo na da maadn so kaontol o dowa a mindolona na inisapar o Islam.

Amay pman ka so taw na miyagotang sa pirak sa mbayadan bo a pirak na go adn a mapnto a laba niyan na guyoto na Riba a haram, odi na migay sa capital a pirak na tindo iyan so laba niyan a miyapnto a da nggolalan sa percentage, na datar oto a haram ka pd ko riba.

Manga oripn o Allāh, aya bo a piyakay o Islam a okit ko kakhakowaa o taw ko tamok sa nggolalan sa halal na makaokit sankai a tlo:

1. Rk iyan so tamok (pirak) na so langowan a khalaba o tamok iyan na rk iyan apiya antonaa a okit i kiyapkalaba o pirak iyan ko manga okit a kapamantiyari asar ka halal na so laba o pirak iyan na rk iyan. Sa aya kiyakowaa niyan on na minggolalan ko kaarki niyan ko watang o tamok (Milkiyyah).
2. Di niyan rk so pirak a pikhapital iyan ogaid na miyokit sa *mudharabah* kandagang a aya sangan iyan na so galbk ko kiyuandagang na so pd ko miyalaba o tamok na rk iyan sabap ko kiyanggalbk iyan, guyoto so bithowan sa (al Amal).

3. Kna o ba niyan rk so tamok (pirak) ogaid na inako niyan a o mada na mbayadan iyan, aya ibarat iyan na miyotang sa pirak, na inindagang iyan na so miyalaba niyan na rk iyan, sabap sa giyankoto a tamok na maaako niyan a khabayadan iyan, na sabap roo na so laba niyan na rk iyan, giyoto so bithowan sa (ad Dhaman). Giyanan i tlo a pipharoo Islam a kaphakakowa o taw ko laba o pirak a mokit sa (milkiyyah) rk iyan so tamok odi na mokit sa galbk (al amal) odi na miyokit sa miyaako niyan (dhaman) na makaliyoliyo san na di ron dn khapakay o ba niyan pangozbai so laba o pirak ka di ron khahalal.

So kiyaharam o kapriba a datar o kambawata o pirak sa datar iyan a pirak, ka datar o kaotang o taw sa pirak ko taalik a mattndo na adn a khiyoman on a arga ko kambayad iyan, na aya kiyaharam oto na mimbawata so pirak sa daa sabap iyan, aya patot na so pirak na maarogan sa tamok a dagangan na phasaan ankoto a dagangan na makapoon on so laba niyan, ka an maadn so kapakazolbiya o pirak ago so dagangan a khaadn ko kanggalbka ko kandagang, sa odi oto maadn ka ba dn makalaba so pirak sa giyabo a kiyaotanga on na so laba niyan a miyakowa o khi pirak na mibaloy a pirak a miyakowa sa daa sabap iyan na miyakasold ko blangan o kakana ko tamok sa nggolalan sa batal, na inisapar o Islam.

Aya thitho a kandolona na maadn so galbk ko dowa a taw a pndolona, sa maadn so dagangan o padagang, sa pnggalbkn iyan, na maadn mambo so pirak o phamasa sa pnggalbkn iyan, na so miyakambowat a laba sankoto a kiyandolona iran na miyokit sa galbk a giyoto i kiyasabapan sankoto a laba a tamok a miyaparoli o dowa a mindolona, sa miyakalaba so padagang na kiyabolongan mambo so ongaya o miyamasa, sa palaya siran miyakanggona a dowa kataw. Amay pman ka aya bo a miyakanggona na so isa sa miyalapis so sabala na giyoto na da on so kaontol na patot a maharam sii ko Islam.

Inisapar o Rasūlullāh [s.a.w] ko sahabah niyan a Hakim Bin Huzam, o ba niyan phasaa so nganin a di niyan matatangan (mamimilik). Aya maana oto na patoray a so pphasa ko tamok na taw a gii niyan indagang ankoto a tamok ago aya niyan galbk, ka an maadn so kapakazolbiya a thitho o padagang ago so phamasa.

Aya kabaya o Islam na langowan a gona a pkhakowa o taw na phagokit sa galbk iyan a piyagatingan iyan sa mayaw matnggaw, sa so pirak na khakowa sabap ko galbk a aya on minisokat, ka an maadn so giikandodolona ago so giikathatabanga o padagang ago so phamasa, amay pman ka miyakowa so pirak sa daa a galbk on, ka giyabo a kinibgan iyan ko pirak na da pn mindagang na mimbawata dn sa datar iyan a pirak a giyoto so laba niyan (interest) na giyoto na kapangalandada ko kabnar o manga taw a makapagoongaya a miyotang sa pirak na phakabayad sa sobra ko kinowa niyan. Ago giyoto na kalalima ko pirak a aya sangan iyan ko kaphagingd na so kabaloy niyan a capital a miphamentiari o maga taw sa nggolalan sa kandagang ago kanggalbk sa pantag sa kapakakowa sa laba a halal. Sa giyankanan a datar anan a okit ko kaplaba na inilang anan o Islam ka giyanan so kapriba a pd ko maga ala a dosa ko Islam.

Pitharo o Allāh [s.w.t] a:

وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَمَ الرِّبَا (البقرة ٢٧٥)

Go hiyalal o Allah so kaphasa na hiyaram iyan so kapriba (Al Baqarah 275)

Amay pman ka inibgay niyan so pirak na go kiyatamani so kala o laba niyan na giyoto na haram, ka kagiya so kapakalaba na di maaako o pndagang i kala a khalaba niyan ago khapakay pn a di dn makalaba, odi na malapis pn so capital iyan, na so khi pirak na tomatana so laba niyan malapis so mindagang antaa ka makalaba sa maito antaa ka makalaba sa mala na katatamanan so laba niyan, aya kaontol na aya katndo o laba niyan na nggolalan sa percentage, a o mala a malaba na mala a khakowa niyan na o maito a malaba niyan na maito mambo a khalaba niyan, oda a malaba na daa laba o pirak iyan, sa san matatago so kaontol ko dowa makambabala.

Manga oripn o Allāh, Ini sogo o Islam so kaplobaa ko kaoyagan ago so kanggalbk sa pantag sa kapakasokat, sa inoln o Islam so langowan a okit a khasabapan ko kamrmr, sa kiyababayaan o Islam a kabaloy o Muslim a tagalbkan ago mapasang i kapaninkaoyagn, go biyaloy niyan so kabibintad o taw ko ingd iyan sa pantag sa kazokat a simba a iphroro niyan ko dosa niyan sa o kapantagi a kapatay sankoto a ingd a katatagoan on na phakitaks o Allāh [s.w.t] so kawatan iyan ago so gaganatan iyan a ingd na iproro ko dosa niyan.

Pitharo o Rasūlullāh [s.a.w] a:

إِنَّ مِنَ الذُّنُوبِ مَا لَا يَعْفُرُهُ إِلَّا السَّعْيُ فِي طَلَبِ الرِّزْقِ (رواہ الطبرانی)

Mataan a adn a manga dosa a daa khitawbat on a rowar ko kanggalbk sa kaploba sa rizki (piyanothol o at Tabarāni)

Giyanan i karina sa tanto a piyakambarakat o Islam so kanggalbk sa kazokat ago biyaloy niyan a khitawbat ko manga dosa a daa okit a kakhasapngi ron odi nggolalan sa nkanan a kanggalbk sa kakhaoyagan.

Langowan a okit a khikowa sa kaoyagan a halal na palaya dn kiyababayaan o Islam ago inipangoyat iyan, aya di ikhabaya o Islam na so kaggnk o taw a phakagaga zokat sa ba dn oontod a di pnggalbk, sa giyankanan a taw a giyanan i btad iyan na patot a masiksa, ago daa kabnar iyan ko zakat ago so pammgayan o parinta a Islam, ka da niyan osara so bagr ago so pamikiran iyan sa kapakasokat iyan sa tamok a mikhaoyagan iyan.

Manga oripn o Allāh, Sii ko masa a kandadato Umar Bin al Khattab, na ikokowa niyan sa badas so maga taw a boklo a di pnggalbk sa kaoyagan, sa phlibtn iyan so ingd na sa dn sa maoma niyan a taw a mabagr a gomgnk na pmbadasan iyan ka an makakhasakasay sa kapakazokat iyan sa kaoyagan.

Giyankaya a tamok na aya mala a bagr a misasankot on so kaphagozor o kaoyagoyag o manosiya sankai a masa, sa so Islam na amay ka khakawasa so pagtaw niyan na khasabapan sa kaphakabagr iyan sabap sa khaadn iyan so manga galbk ko agama sa kapphakalankapa on ko doniya sa nggolalan sa panolon “da’wah” sa khaankosan so ongaya o manga taw a pphanolon ko Isam, sa khasongowan iran so manga ingd a manga wawatan sa khirampay ran on so panolon o Islam.

Pizaksian o thotol a aya kialaolad o Islam ko pata pidoro o doniya na minggolalan ko manga Muslim a manga padagang a adn a manga pirak iran a siongowan iran so manga wawatan a ingd sa gii siran dagang ago aawidan iran so agama Islam sa ipphanolon iran sankoto a manga ingd a pkhaladangan iran, samanan na so giikaggalbk ko kakhaoyagan ago so panolon ko Islam na da makamblag so lalakaw niyan, batabolabaw ko kiyada o parinta a Islam sii sa doniya a daa maako ko galbk ko panolon, na miyasangan o langowan a Muslim a adn a katao niyan so kanggalbk niyan ko panolon a irarakhs iyan ko gii niyan kandagang.

Manga Oripn Allāh, kiyatokawan tano a so Islam na piakay niyan a langowan o okit a kakhaoyagan, mlagid o kaplopa antaa ka kathogs sa ragat antaa ka kandagang odi na kapagimpliado asar ka giyankai a manga galbk na makasososon ko inibtd iyan a okit a skaniyan so kabaloy o manga taw a pnggalbk ago so mipzolbiya iyan na palaya siran makanggona sa mada on so kapakalalim o sabala odi na aya bo a makanggona na so sabala sa miyalapis so sabala a isa, aya kabaya o Islam na palaya siran dn makalaba ago palaya siran malapis sa di makaplabita so kapakalaba ago so kalapis o oman i isa kirin.

So Islam na agama a komakadn sa lmbak a zosokod ago magiinontolan, sa pphalagoyan iyan so kazoramig ko dowa a katampar sa kawanan antaa ka diwang, sa gianan na sipat iyan a lankap a pkhailay ago pkhagdam sii ko langowan a galbk o Islam, a simba antaa ka kanggalbk ko langowan a pizosonan iyan.

Kiyababayaan o Islam so kanggalbk sa kazokat a maaadn on so pamorongan a kakhompaniya a kathompok ko madakl a pagtaw niyan, sabap sa pkhasabapan oto sa kapkhaadn o bagr o sagorompong, amay ka matimo ankoto a manga taw a giimamagogopa, Pitharo o Rasūlullāh [s.a.w] ko hadith Qudsi a pitharo o Allāh [s.w.t] a:

أَنَا ثَالِثُ الشَّرِيكَيْنِ مَالِمٌ يَخْنُ أَحَدُهُمَا صَاحِبَهُ ، فَإِذَا خَانَهُ ، خَرَجْتُ مِنْ بَيْنِهِمَا

(رواه أبو هريرة)

Sakn i ika tlo o dowa kataw a mithompok sa kapamantiyari ko tnday o di kandonsiyani o isa ko pd iyan, na andai kandonsiani o isa ko pd iyan na lomiyo ako ko pagltan iran.

Miyasabot sa Hadith anan a aya pakapmbarakatn o Allāh [s.w.t] na so pamorongan (Companiya) a so manga taw niyan na manga patiis a mangaoontol a da on so kandonsian ago so kapamagakal, sa kamamasaan sa doniya imanto a so manga pamorongan a manga ala i tamok na aya kapthatas iyan na so kababaloy niyan a pamorongan a palaya magiikhlas so manga taw niyan sa da a ba on kapamagakal.

Giyankaya a kaadn sa pamorongan a kakhaoyagan na da a kapakamomoayan iyan ko manga Muslim sa Pililmpinas, sabap ko kakhokorang o sabot on o manga taw, sa aya dn a kalilid na so kawasa na gagamakn iyan so pirak iyan sa di niyan izarig ko salakaw ron, na misabap roo na malombat a kaphagisg o kakhaoyagan ago so kapamantiari ko ingd o manga Muslim, a opama ka siyabot iran so kala o sangan o pirak ko kapakaozor na mibgay ran so sabagi ko pirak iran ko manga taw a adn a kapasang iyan ko kandagang ogaid na daa poonan iran a maphangcapital iran.

Manga oripn o Allāh, pangnin tano ko Allāh [s.w.t] a balowin tano niyan a pd ko manga taw a pphamakin'gn iran so katharo na phagonotan iran so lbi ron a mapiya.

وَأَقُولُ قَوْلِي هَذَا وَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ لِي وَلَكُمْ وَلِسَائِرِ الْمُسْلِمِينَ مِنْ كُلِّ ذَنْبٍ فَاسْتَغْفِرُوهُ إِنَّهُ هُوَ
الْتَّوَابُ الرَّحِيمُ

Wa aqūlu qawlī hādjā wa astagfirullāha lī wa lakum wa lisāiril Muslimīn min kulli djambin fastagfirūhu innahu Huwat Tawwābur Rahīm.

DOWAA KO IKA DOWA A KHUTBAH

Manga oripn o Allāh, mangndod tano ko Allāh ago magapas tano ron sa mamangni tano ron sa rila.

Ya Allāh, mapapadalm kami imanto sa ngkai a walay ngka sa pantag sa giiami rka kazoasoata na rilai kami ngka ago rila ingka so manga loks ami ago rila ingka so kadandan o manga muslim so miyamatay kirian ago so oyagoyag kirian,

Ya Allāh, pakabagr agka so paratiyaya mi rka ago ompiya ngka so btad ami sa baloy angka so imanto ami a mapiya a di so kagai ami, na so mapita ami na mapiya a di so imanto ami,

Ya Allāh, kalimoon ka mingka ago lindinga kami ngka sa awata kamingka ko manga sakit ago piya angka so pphangasasakit rkami, ago pakabayad angka so makambabayadan rkami, na pakakhawasa angka so manga mrmr rkami, na pakandiyakat angka so manga kawasa rkami, na timo angka so kasasagomparak ami, na bagr angka so malobay rkami, na ayon ingka so manga dato ami sa aya manggalbk iran na so kamapiyaan ami ago so Islam,

Ya Allāh, pakadaag angka so ronda o **Islam** sa madaag ami so manga ridoay o agama ngka sa tatap angka so manga palo ami sa maydan ago bgan ka rkami a limo a makapagintaw kami ko agama ngka ago mapakatindg ami so parinta Islamiyyah ko manga poso ami a go sii ko manga ingd ami.

Ya Allāh, tabangi kami ngka ko kaptadmi ami rka ago so kapiya o kapzimbaami rka, Ya Allah, pakiilayin ka rkami so bnar na dograan ka rkami so kaonoti ami ron, na pakikilalan ka rkami so batal, na dograan ka rkami so kapananggilai ami ron.

رَبَّنَا آتَنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةٌ وَقَنَا عَذَابَ الَّئَارِ.

Ya Allāh, bgi kami ngka ko doniya sa mapiya ago sii ko akhirat sa mapiya ago lindinga kami ngka ko siksa ko naraka.

Ya Allāh, kalimoon ka so Nabi ami a Muhammad ago so manga pamiliya niyan ago so manga sahabah niyan sa kalangolongan iran, wal hamdulillahi rabbil alamin.

Aqimus salah.....